

Sygn. akt IV U 223/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołań Z. K.

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 10 lutego 2017 r. i z dnia 14 marca 2017 r. Nr (...)

w sprawie Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury pomostowej

I. zmienia zaskarżone decyzje i ustala Z. K. prawo do emerytury pomostowej od dnia 15 grudnia 2016 r.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz Z. K. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zawrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 223/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 10 lutego 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015r. poz. 965 ze zm.) odmówił Z. K. prawa do emerytury pomostowej wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat, a także nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Odwołanie od w/w decyzji złożył Z. K., wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że organ rentowy błędnie nie uznał do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania służby wojskowej od 25 października 1976r. do 29 października 1978r., kiedy to był zatrudniony w (...) w S.. Przy uwzględnieniu uznanego już dotychczas przez organ rentowy stażu pracy w szczególnych warunkach (13 lat, 1 miesiąc i 17 dni) daje to wymagany co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach. Jednocześnie ubezpieczony poinformował, że rozwiązał stosunek pracy, na co przedłożył stosowne dokumenty – świadectwo pracy (k. 1-1v a.s.).

W wyniku wniesionego odwołania organ rentowy rozpoznał ponownie sprawę i decyzją z dnia 14 marca 2017r. ponownie odmówił Z. K. prawa do emerytury pomostowej ze względu na nieudowodnienie 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnych warunkach zaliczono łącznie 13 lat, 1 miesiąc i 26 dni, jednocześnie poinformowano, że okres zasadniczej służby wojskowej nie podlega uwzględnieniu przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach wymaganego do przyznania emerytury pomostowej.

Ubezpieczony Z. K. złożył odwołanie od w/w decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Wnioskodawca domagał się zaliczenia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25.10.1976r. do 29.10.1978r. jako okresu pracy w szczególnych warunkach (k.15-15v a.s.).

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, powołując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach. Ponadto wskazano, że okres odbywania zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zaś nie podlega uwzględnieniu przy ustalaniu okresu pracy w warunkach szczególnych wymaganego do przyznania prawa do emerytury pomostowej (odpowiedzi organu rentowego na odwołania k. 2-4 i 16-18 a.s.).

Sprawy z odwołań ubezpieczonego od obydwu decyzji odmawiających Z. K. prawa do emerytury pomostowej prowadzone pod sygn. akt IV U 223/17 i IV U 224/17 zostały połączone do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia i dalej prowadzone pod numerem IV U 223/17.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczony Z. K., ur. (...), w dniu 21 grudnia 2016r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o emeryturę pomostową. Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy ustalił, że ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 37 lat, 1 miesiąca i 19 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 35 lat, 4 miesiące i 15 dni, zaś okresy nieskładkowe 1 rok, 9 miesięcy i 4 dni. Ponadto organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony udowodnił staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 13 lat, 1 miesiąca i 26 dni. Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych m.in. okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, bowiem nie podlega on uwzględnieniu przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach wymaganego do przyznania emerytury pomostowej. Po ponownym rozpoznaniu sprawy i uwzględnieniu okoliczności rozwiązania z ubezpieczonym stosunku pracy zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił Z. K. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie udowodnił on okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat.

W okresie od dnia 6.09.1974r. do 25.06.1984r. Z. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy, gdzie od 21.11.1975r. do 24.10.1976r. oraz od 30.10.1978r. do 8.02.1984r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, które to okresy zostały uwzględnione przez organ rentowy do stażu pracy w szczególnych warunkach. W trakcie zatrudnienia od dnia 25.10.1976r. do 18.10.1978r. ubezpieczony odbywał służbę wojskową, po zakończeniu której przed upływem 30 dni powrócił do pracy na uprzednio zajmowane stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (świadectwo pracy k.16 a.e.; świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 17 a.e.; książeczka wojskowa k.19-20 a.e.; wyjaśnienia ubezpieczonego k.25v a.s.).

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Do okresu pracy w warunkach szczególnych wlicza się okresy pracy kwalifikowanej osiągnięte zarówno przed dniem 1 stycznia 2009 r., jak i po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych czyli po 1 stycznia 2009 r. Do okresu uprawniającego do emerytury pomostowej osiągniętego przed dniem 1 stycznia 2009 r. wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach oraz w szczególnym charakterze, o których mowa w art. 32 ust. 2 i 3 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jak również okresy takiej pracy w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Za okresy pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze osiągnięte po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych uznaje się wyłącznie te okresy, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia lub o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Rodzaje prac w szczególnych warunkach zostały określone w wykazach A i B prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wykazach stanowiskowych wydanych na podstawie § 1 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia.

Stosownie do treści art. 3 ust. 1 tej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz prac w szczególnych warunkach został określony w załączniku nr 1 do ustawy. Zgodnie z ustawą, czynniki ryzyka, o których była mowa powyżej są związane m.in. z pracami pod ziemią, pracami na wodzie, pracami pod wodą, pracami w powietrzu, pracami w warunkach gorącego czy zimnego mikroklimatu.

Natomiast prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się (art. 3 ust. 3). Wykaz tych prac został określony w załączniku nr 2 do ustawy, w którym w poz. 8 wskazano prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat. Poza sporem pozostawały bowiem pozostałe przesłanki uzyskania przez ubezpieczonego prawa do emerytury pomostowej określone w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach łączny okres w wymiarze 13 lat, 1 miesiąca i 26 dni, zatem do wymaganego przepisami stażu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonemu brakowało zaledwie 1 roku, 10 miesięcy i 4 dni. W odwołaniach od obydwu decyzji Z. K. wnosił o uwzględnienie do

stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania służby wojskowej od 25.10.1976r. do 18.10.1978r. (1 rok, 11 miesięcy i 23 dni).

Okres odbywania zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do stażu, od którego zależą uprawnienia do emerytury pomostowej. Jak wynika bowiem z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. A skoro tak, to w stosunku do osób ubiegających się o prawo do emerytury pomostowej bezsprzecznie znajdują zastosowanie regulacje wynikające z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz wydanego na jego kanwie rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2016r., III AUa 2113/15, LEX nr 2026159). Jak wskazuje się w orzecznictwie, żołnierzowi zatrudnionemu przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych, który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem przed powołaniem do służby wojskowej oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Okres zasadniczej (czynnej) służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (por. wyrok SN z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108; wyrok SN z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, LEX nr 585739; wyrok SA w Lublinie z dnia 1 sierpnia 2012 r., III AUa 612/12, LEX nr 1213866). Sąd w całości podziela zaprezentowane stanowisko judykatury.

W niniejszej sprawie, do stażu pracy w szczególnych warunkach należało zatem zaliczyć okres odbywania przez ubezpieczonego służby wojskowej, bowiem przed jej rozpoczęciem wykonywał on pracę w warunkach szczególnych, zaś w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do zatrudnienia i powrócił na uprzednio zajmowane stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W rezultacie Sąd przyjął, że wnioskodawca dodatkowo wykazał 1 rok, 11 miesięcy i 23 dni pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, zaś łącznie z okresem dotychczas uwzględnionym przez organ rentowy (13 lat, 1 miesiąc i 26 dni) wykazał ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ostatecznie po przedłożeniu świadectwa pracy i wykazaniu, że ubezpieczony nie pozostaje w stosunku pracy, organ rentowy nie kwestionował okoliczności, iż ubezpieczony spełnił pozostałe przesłanki do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymienione w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że odwołania ubezpieczonego zasługują na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił obie zaskarżone decyzje i ustalił Z. K. prawo do emerytury pomostowej od dnia 15 grudnia 2016r., tj. od osiągnięcia przez ubezpieczonego 60-tego roku życia.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia sprawy w danej instancji.